

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statsråden

Arbeids- og sosialkomiteen
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref
2020/1617

Vår ref
20/1974-

Dato
27. mai 2020

Merknader til representantforslag 100 S (2019 - 2020)

Storingsrepresentantene Solfrid Lerbrekk, Kari Elisabeth Kaski, Mona Fagerås, Nicholas Wilkinson, Karin Andersen og Freddy André Øvstegård har fremmet følgende to forslag som ligger til behandling i Arbeids- og sosialkomiteen:

1. Stortinget ber regjeringen straks sikre at alle arbeidstakere med behov grunnet kortere åpningstider i barnehager og SFO har rett til omsorgspenger også for enkelttimer og halve dager, samt gi arbeidsgivere en plikt til å legge til rette for dette.
2. Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige forslag for å sikre at foreldre som må ta ut omsorgsdager grunnet manglende barnetilsyn, får fortsatt rett til lønn, i første omgang gjennom å øke den midlertidige kvoten med ytterligere 20 dager.

Komiteen har bedt om statsrådets merknader.

Til forslag nr. 1:

Ordningen for omsorgspenger er at arbeidsgiver utbetaler lønn som vanlig, og deretter eventuelt søker refusjon fra Arbeids- og velferdsetaten for dager utover arbeidsgivers finansieringsansvar. Regelverket gir rett til et visst antall dager med omsorgspenger. Dette er ikke til hinder for at det avtales på den enkelte arbeidsplass at det telles enkelttimer opp til full dag, og at dette så meldes til Arbeids- og velferdsetaten som én dag når arbeidsgiver søker refusjon. Mange arbeidsgivere legger til rette for dette i dag.

Jeg har undersøkt om det er praktisk mulig for Arbeids- og velferdsetaten å behandle søknader om omsorgspenger knyttet til fravær i timer eller halve dager. Arbeids- og velferdsetaten vil kunne implementere en slik omlegging av de tekniske løsningene raskt.

Etaten legger allerede i dag til grunn det fraværet arbeidsgiver opplyser om i sitt refusjonskrav.

Det betyr likevel ikke at alle arbeidstakere bør gis en rett til å kreve slik oppdeling. Dersom arbeidsgiver pålegges å legge til rette for at det kan tas ut *omsorgspenger* for enkelttimer og halve dager, vil dette også innebære at retten til *omsorgspermisjon* kan tas ut i slik oppdelt form.

Det vil gjennomgående være i både arbeidstakers og arbeidsgivers interesse å finne fram til smidige løsninger. Arbeidsgivere har imidlertid ingen *plikt* til å legge til rette for at permisjonsdagene kan telles i enkeltdager/halve timer. Dersom retten til omsorgspermisjon i 10 eller flere dager skal kunne telles i timer fremfor dager, vil det i praksis kunne bli en vesentlig økning i antall ganger arbeidstakerne kan benytte en slik rett.

Det vil være en del variasjon mellom virksomheter med hensyn til muligheten til å legge til rette for timefravær. Det er f.eks. ikke gitt at arbeidsplasser med skift- eller turnusordninger, eller butikker hvor den ansatte er alene på jobb, alltid kan gjøre dette.

Jeg vil advare mot å gi arbeidstakere rettigheter som det ikke er praktisk mulig å organisere på den enkelte arbeidsplass. Jeg mener det vil være uforholdsmessig å pålegge alle arbeidsplasser å tillate at omsorgspenger og omsorgspermisjon tas ut på timebasis.

En løsning bør derfor ta hensyn til at det er ulike behov og ulike reelle muligheter i ulike virksomheter. En mulig løsning som hensyntar dette, og som samtidig tydeliggjør muligheten til å ta ut delta dager, vil kunne være å lovregulere dette etter modell av folketrygdloven § 8-24 fjerde ledd som gir bestemmelser om utvidet bruk av egenmelding. Det vil da kunne reguleres at retten til å ta ut omsorgspenger på timebasis skal beslattes lokalt etter drøfting med de tillitsvalgte i virksomheten. Jeg kan derfor ikke anbefale et vedtak med den ordlyden som representantene foreslår, men jeg mener at det kan være aktuelt med en endret lovregulering på området som på en bedre måte enn forslaget tar hensyn til behovet for å finne egnede ordninger på den enkelte arbeidsplass.

Til forslag nr.2:

I forbindelse med korona-pandemien er det gjort vesentlige endringer i reglene for omsorgspenger. Det gis rett til omsorgspenger ved stengte skoler og barnehager, arbeidsgivers finansieringsansvar er redusert til tre dager, alle familier har fått dobbel kvote med omsorgspengedager i 2020, og foreldre kan overføre dager med omsorgspenger til hverandre i perioden barnehager/skoler er stengt. De som legger frem bekreftelse fra lege på at barnet ikke skal i barnehage/skole pga. særlige smittevern hensyn, får ubegrenset antall omsorgspengedager frem til 30. juni. Regjeringen har besluttet at denne vil bli forlenget til 31. desember.

Noen foreldre har gjennom fleksibel arbeidstid, hjemmekontor og bruk av familie til barnepass, kunnet arbeide også i perioden med stengte skoler og barnehager. Andre foreldre har brukt opp alle årets omsorgspengedager, inkludert den doble kvoten. Ved å gi 20 ekstra dager til alle, vil noen foreldre få svært mange dager med omsorgspenger i 2020 – mange flere enn de vil ha bruk for og primært finansiert av staten. Det framstår som lite hensiktsmessig, og kan i tillegg gi en økt risiko for misbruk av ordningen.

Regjeringen vil i tilleggsproposisjonen, som legges fram om få dager, presentere en løsning for omsorgspenger for resten av 2020 som både ivaretar de som har brukt opp omsorgspengedagene sine i løpet av første halvår og som samtidig hindrer at andre får et uforholdsmessig høyt antall dager med omsorgspenger.

Med hilsen

Torbjørn Røe Isaksen